

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Cyrilometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské výchovy

Studijní obor: Sociální pedagogika

Bakalářský projekt

Příměstský tábor organizace Akropolis a Orgánu sociálně-právní ochrany

dětí

Autor: Václav Fuhrmann

Vedoucí práce: Mgr. Alice Košárková, Ph.D.

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne

.....

Václav Fuhrmann

Rád bych ze srdce poděkoval Mgr. Alici Košárkové, Ph.D., za ochotu, cenné rady, připomínky, trpělivost a výbornou spolupráci při vedení mého bakalářského projektu. Můj nemalý dík patří také mé rodině, blízkým přátelům a mým drahým kolegyním za podporu během celého studia a psaní tohoto bakalářského projektu.

OBSAH

OBSAH	4
Úvod.....	5
1 Akropolis, z.s.	7
1.1 Náplň práce spolku	7
1.2 Lokalita.....	8
1.3 Financování	8
1.4 Lidské zdroje	9
1.5 Zkušenosti s organizací projektů	9
1.6 SWOT analýza organizace Akropolis	10
1.7 Rozbor SWOT analýzy organizace Akropolis	11
2 OSPOD	13
2.1 Právní ukotvení	13
2.2 OSPOD – struktura.....	14
2.2.1 Obecní úřad není lépe číslovat jako	14
2.2.2 Obecní úřad obce s rozšířenou působností	14
2.3 Spolupráce Akropolis, z.s. a OSPOD Uherské Hradiště	14
3 Tábory.....	15
3.1 Druhy táborů.....	16
3.1.1 Stálé tábory	16
3.1.2 Příměstské tábory	16
3.1.3 Další druhy táborů	16
3.2 Funkce tábora	17
3.3 Preventivní funkce tábora.....	17
4 Charakteristika projektu příměstského tábora	18

4.1	Důležitost realizace.....	18
4.2	Charakteristika cílové skupiny	19
4.3	Nakládání s osobními údaji	19
4.4	Programové zaměření	20
4.5	Personálně technické zabezpečení tábora	20
4.6	Přínos projektu.....	22
5	Harmonogram	22
5.1	Celotáborové aktivity	23
5.2	Zpětná vazba	23
5.3	Pondělí	24
5.3.1	Pondělí – ráno – zahajovací ceremoniál	24
5.3.2	Pondělí – dopoledne	25
5.3.3	Pondělí – odpoledne I. – tvoření „národnů“	26
5.3.4	Pondělí – odpoledne II. - projekt.....	26
5.4	Úterý	27
5.4.1	Úterý – ráno.....	27
5.4.2	Úterý – dopoledne	27
5.4.3	Úterý – odpoledne I.....	28
5.4.4	Úterý – odpoledne II.	30
5.5	Středa	30
5.5.1	Středa – ráno + dopoledne.....	31
5.5.2	Středa – odpoledne I.....	31
5.5.3	Středa – odpoledne II.	32
5.6	Čtvrtek	33
5.6.1	Čtvrtek – ráno.....	33
5.6.2	Čtvrtek – dopoledne	34
5.6.3	Čtvrtek – odpoledne I. a II.	36

5.7	Pátek	37
5.7.1	Pátek – ráno	37
5.7.2	Pátek – dopoledne	37
5.7.3	Pátek – vyhlašovací ceremoniál	39
5.7.4	Pátek – odpoledne II.....	39
6	Závěr	40
7	Zdroje.....	42
8	Seznam tabulek	44

Úvod

Tábory konané v letních měsících byly vždy způsobem, jak děti nejen zabavit, ale také jim poskytnout smysluplné trávení volného času. Často se na těchto táborech děti věnují aktivitám, které je baví a mohou se v nich dále rozvíjet. V současné době se objevují tábory s novými tématikami a nejedná se již pouze o sportovní tábory nebo skautské tábory, ale vznikají tábory, které se věnují více technologiím, například to jsou tábory zaměřené na počítačové hry, tvorbu online obsahu nebo tábory, kde se děti a mládež věnují programování.

Můžeme vidět nárůst počtu příměstských táborů pořádaných různými typy organizací: domovy dětí a mládeže, střediska volného času, sportovní kluby, soukromé organizace nebo neziskové organizace. Toto je výhodná situace pro děti a pro rodiče, ale ne již pro některé ze samotných organizací. Čím více je nových organizací a spolků, které pořádají tábory, tím obtížnějším se stává naplnit tábory organizacím, které tábory pravidelně pořádají a příjmy z táborů jim slouží jako podstatná část doplnění rozpočtu.

Příměstský typ táboru jsem zvolil, protože jsem si vědom jeho výhod i nevýhod oproti klasickému pobytovému táboru a na základě mých zkušeností preferuji pro práci s dětmi a mládeží příměstský tábor. Mezi výhody příměstského tábora řadím, že se nejedná o celodenní program, což dává dětem lepší možnost regenerace mezi jednotlivými dny. Nevýhoda příměstského tábora spočívá v tom, že jedinci se z tábora vracejí každý den do svého domácího prostředí, které nemusí mít na jedince pozitivní vliv. Můžeme i za nevýhodu zmínit, že jedinec na příměstském táboře ve většině případů neopouští jemu známé prostředí.

Můj bakalářský projekt bude zaměřen na příměstský typ táboru se zejména sportovními aktivitami. Sportovní aktivity pomáhají s rozvojem osobnosti, rozvinutím vztahů v kolektivu, také bývají spojeny s pocitem úspěchu a uvolňováním hormonu štěstí.

V úvodní části projektu se zaměříme na organizaci Akropolis a Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), kdy je popíšeme. Poté se zaměříme na jejich spolupráci. Dále se v projektu zaměříme na tábory obecně a poté se v projektu budeme věnovat samotnému řešení příměstského tábora. Věřím, že můj projekt je jedinečný v tom, že propojuje nestátní neziskovou organizaci a státní orgán v podobě OSPOD. Tyto dva subjekty již spolu spolupracují v některých případech, a proto pevně věřím, že návaznost v podobě projektu, který navrhoji, je velice reálná a bude pro obě strany přímo prospěšná. V přímé návaznosti projekt pomůže Akropolis naplnit činnosti, realizovat aktivity a navázat nové kontakty jak

lektorské, tak i kooperační a klientské. OSPODU projekt pomůže s preventivní prací v ohrožených rodinách.

Tábory patří ke stálé nabídce centra Akropolis, a proto projekt věnující se této tématice zapadá do portfolia aktivit, které centrum pořádá. Můžeme tak využít zkušeností, které pracovníci za dobu realizování táborů nabyla. Mimo to v minulosti centrum realizovalo víkendový pobyt pro děti z pěstounských rodin a v současnosti se snažilo realizovat příměstské tábory pro děti s autismem.

Pomáhat dětem, které pomoc potřebují, patří mezi priority centra. Snažíme se pomoci populaci Uherského Hradiště při práci na zlepšení psychického stavu. Spolupracujeme s pracovišti charity, nízkoprahových zařízení, s azylovými domy, ale také i se speciálními školami. Na základě komunikace s těmito zařízeními se snažíme poskytovat péči rodinám, které ji vyžadují. Tento projekt je další možnost jak zkvalitnit a rozšířit poskytovanou nabídku.

1 Akropolis, z.s.

Můj bakalářský projekt je navržen jako příměstský tábor ve spolupráci Akropolis, z.s. a Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále také OSPOD). První kapitola proto bude věnována organizaci Akropolis, z.s., která vznikla 26. března 2007 v Uherském Hradišti jako občanské sdružení (Akropolis, 2023). Od začátku se organizace Akropolis věnovala poradenské činnosti, provozu miniškolek, ale také organizování pravidelné a příležitostné činnosti. V průběhu svého provozu navázala řadu spoluprací mimo jiné s organizacemi Skleněnka, která se zabývá podporou pěstounských rodin, nebo Klubíčko, která se věnuje činnosti s dětmi a poradenským službám. V následujících podkapitolách zmíníme náplň práce spolku, lokalitu, kde uvedeme výhody i nevýhody, financování spolku, lidské zdroje, SWOT analýzu a zkušenosti s projekty s jednotlivými příklady.

1.1 Náplň práce spolku

Náplň spolku se týká více činností, které můžeme vyčíst z několika slov, kterými se spolek charakterizuje na svém webu a v propagačních materiálech. „Podpora/péče/osvěta“ (Akropolis, 2023), tato slova vyjadřují zaměření organizace na poradenskou, terapeutickou a další podporující činnosti pro jedince a rodiny, kteří potřebují pomoc v nekomfortní situaci. Tomuto předcházelo „Vzděláváme/sportujeme/bavíme“ – tato slova vyjadřovala, že centrum bylo hlavně zaměřeno na vzdělávací kurzy, kroužky a akce pro veřejnost.

V současné době se Akropolis, z.s. věnuje poradenské činnosti, psychologické činnosti, ale také nabízí trávení volného času pro děti a mládež – kroužky a tábory. Současně se také věnuje nejmladším dětem prostřednictvím kurzů, a to např. „Veselé hraní a rozvoj dítěte“ s věkovým rozsahem od šesti měsíců po tři roky. Dále pozornost pracovníků centra směřuje k pořádání přednášek, seminářů nebo workshopů, které se zaměřují na různé problémy od finanční gramotnosti přes hraniční poruchy po správnou manipulaci s dětmi. Součástí této organizace jsou také dvě dětské skupiny – Miniškolka Rolnička - Uherské Hradiště a Staré Město. (Akropolis, 2023)

1.2 Lokalita

Sídlo Akropolis, z.s. se nachází v Uherském Hradišti ve Staré Tenici 1343. Většina klientů tedy pochází přímo z Uherského Hradiště, Starého Města, Uherského Brodu a blízkého okolí. Města Uherské Hradiště a Uherský Brod jsou důležitá i z dalšího hlediska, a to díky spolupráci s orgány OSPOD sídlícími v těchto lokalitách. Organizace Akropolis je v této lokalitě jedinečná, jak množstvím nabízených služeb, tak jedinečností nabídky, kdy je jednou z mála organizací, které nabízí službu asistovaný kontakt a asistované předávání. Výhoda této lokality je v tom, že centrum Akropolis je ve své činnosti jedinečné, protože žádná organizace z blízkého okolí nenabízí stejné množství poradenských služeb. Nevýhodou umístění organizace je horší dostupnost, nevhodné parkování. Další nevýhodou je absence humanitně zaměřené vysoké školy v Uherském Hradišti, která by poskytovala absolventy vhodné pro práci v centru. (Rodinné centrum Akropolis – Katalog sociálních služeb, 2024)

1.3 Financování

Organizace Akropolis je příspěvková organizace, finance na provoz poraden a dalších služeb jsou získávány zejména z vypsaných dotačních programů. Využívají se především dotační programy těchto ministerstev: Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstva vnitra (MVČR), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) a Ministerstva zdravotnictví (MZČR). Akropolis využívá různých výzev a pod jedním ministerstvem má i více projektů na pomoc lidem. Dále využívá výzev měst Uherské Hradiště a Uherský Brod a také dotačních programů Zlínského kraje. Ovšem projektové žádosti se podávají například i Evropskému sboru solidarity. (Zpravodaj města Uherské Hradiště, 2022)

Dalšími zdroji financování a spolufinancování jsou Miniškolky – dětské skupiny v Uherském Hradišti a Starém Městě pro děti od jednoho a půl roku do tří let, zisk generovaný těmito pracovišti jde na provoz poradenské činnosti. Dalším zdrojem financování centra jsou také letní příměstské a pobytové tábory a během školního roku zájmové útvary. (Akropolis, 2023)

1.4 Lidské zdroje

V současné době v centru Akropolis působí téměř tři desítky stálých, tzv. kmenových zaměstnanců. Ke stálým zaměstnancům patří sociální i speciální pedagogové, sociální pracovnice, pečující osoby, ale i terapeuti. Sociální pedagogové organizují volnočasové aktivity, zajišťují provoz poraden a nabízí klientům další služby jako psychologickou nebo speciálně pedagogickou pomoc, kterou sami nerealizují. Mimo sociálních pedagogů v Akropolis pracuje na hlavní pracovní poměr osm výchovných pracovnic miniškolky, dvě speciální pedagožky na zkrácený úvazek, jedna sociální pracovnice, dvě administrativní pracovnice a další podpůrný personál.

Kromě kmenových zaměstnanců působí v Akropolis formou externí spolupráce další odborníci – psychologové, mediátoři, poradci (právní, finanční) a odbornice na grafiku. Tito specialisté, kterých je v současné chvíli patnáct, svou odbornou činnost centru fakturují.

Mezi další neopominutelné spolupracovníky centra řadíme rovněž tři desítky externích lektorů, kteří se věnují zejména pohybovým kroužkům a letním táborovým aktivitám. Lektoři mohou pracovat jak na dohodu o provedení práce, tak na živnost. (Centrum Akropolis, 2023)

1.5 Zkušenosti s organizací projektů

Jako nezisková organizace má Akropolis, z.s. s psaním a realizaci projektů velké zkušenosti, jak s realizací v rámci této organizace, tak ve spolupráci s charitami, s OSPODem, s městem, krajem a dalšími (CzeCOT, 2024). Tyto projekty jsou životně důležité pro fungování organizace, protože z těchto projektů centrum čerpá finance, které udržují organizaci v chodu.

V současné chvíli v centru Akropolis fungují projekty:

- ***Jsem jaký jsem*** – podpořen ministerstvem zdravotnictví – projekt se zaměřuje na podporu mladých dospělých s ADHD (attention deficit hyperactivity disorder), v českém překladu porucha pozornosti s hyperaktivitou, a s poruchami autistického spektra (PAS).
 - Číslo projektu: 2023/CAU/PVP/041
- ***Podpora nejen ohrožených rodin na Uherskohradišťsku*** – podpořen ministerstvem práce a sociálních věcí, městy Uherské Hradiště a Uherský Brod – projekt se zaměřuje na preventivní aktivity, na komplexní (psychologické

poradenství, sociálně-zdravotní poradna atd.) podporu rodiny, partnerství a rodičovství.

- Číslo projektu: 19214
- ***Biologické dítě pěstouna a děti svěřené do péče jiné osoby – konečně v centru zájmu*** – podpořen ministerstvem práce a sociálních věcí, nadací Pomoc dětem („Kuře“), Nadací rozvoje občanské společnosti (NROS), městem Uherské Hradiště. Na tomto projektu spolupracuje centrum Akropolis s organizací Skleněnka, z.s. – projekt je zaměřen na podporu práce s dětmi a rodinami v oblasti „SPOD“ (sociálně-právní ochrany dětí), rodinám je poskytováno psychologické poradenství, skupinové aktivity a víkendové pobytů.
- Číslo projektu: 19251
- ***Pomoc rodinám ohroženým domácím násilím a rodinnými spory*** – podpořen ministerstvem práce a sociálních věcí, městy Uherské Hradiště a Uherský Brod – projekt se zaměřuje na podporu dětí a rodin v oblasti „SPOD“, cílí na podporu ohrožených dětí v nelehkých situacích (rozvod rodičů, vztahové problémy atd.), jedná se o zvýšení informovanosti dětí a zvyšování rodičovských kompetencí.
- Číslo projektu: 19335
- ***Rodina na hraně 2023*** – podpořen ministerstvem práce a sociálních věcí, městy Uherské Hradiště a Uherský Brod – projekt je zaměřen na podporu rodin dětí se zdravotním postižením (PAS, ADHD, DMO, mentální a kombinované postižení) s akcentem na pečující rodiče.
- Číslo projektu: 19233

V centru probíhají i další projekty, ale ve výběru jsou zveřejněny jedny z nejpodstatnějších. (Akropolis, 2023)

1.6 SWOT analýza organizace Akropolis

Tato kapitola je věnována SWOT analýze organizace Akropolis, v tabulce jsou popsány silné/slabé stránky a příležitosti s hrozbami. Při tvorbě této tabulky jsem vycházel z vlastní zkušenosti načerpané během práce v této organizaci, ale i při praxi v ostatních organizacích z regionu.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zkušenosti s projekty • Široké pole působnosti • Dobré jméno • Dětské skupiny – Rolnička • Psychologické poradny • Dostupnost – cena 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální působnost • Projektové financování • Menší nabídka kroužků • Prostory • Lokalita • Absence vlastního parkoviště • Reklama • Kultura organizace – hrdost členů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení marketingu • Využití moderních platform k propagaci • Zvýšení počtu zájmových útvarů • Oslovení donátorů • Vzdělávání externistů 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurence • Fluktuace lektorů • Malé město • Uzký okruh lektorů • Ztráty dotace • Množství administrativy

Tabulka 1 – SWOT analýza Akropolis

1.7 Rozbor SWOT analýzy organizace Akropolis

Za silnou stránku organizace především považujeme zkušenosti s projektovou činností, jejíž stručný přehled jde vidět výše. Další silnou stránkou je široké pole působnosti organizace, která se věnuje poradenské, preventivní a výchovné činnosti, ale i organizování volnočasových aktivit jako zájmové útvary a tábory. Díky své působnosti si za dobu působení organizace získala mezi lidmi, dalšími organizacemi, ale i poskytovateli dotací dobré jméno. Jednou z nejsilnějších stránek organizace jsou dětské skupiny Rolnička. Tyto skupiny jsou jedinečné a mezi lidmi populární, proškolené tety se starají o děti ve věku od roku a půl do tří let. Akropolis je jedna z mála organizací, které se na Uherskohradišťsku věnují psychologické poradenské činnosti, bohužel ani přes neustálé rozširování psychologických pracovníků není kapacita stále dostačující. Díky projektové činnosti a dotacím od města je cena za zájmovou činnost dostupná, za poradenskou činnost je nyní cena symbolická, dříve byly konzultace bez poplatků.

Mezi slabé stránky organizace se dá zařadit regionální působnost, kdy z kapacitních důvodů se věnuje pouze činnosti ve Zlínském kraji. Další slabou stránkou je převážně projektové financování činnosti, kdy se organizace spoléhá na úspěšné schválení sepsaných projektů a získání dostatečného množství finančních prostředků. V Akropolis je bohužel v současné chvíli úzká nabídka typů kroužků, což je spojeno s prostory, které má organizace

k dispozici, které se nehodí na všechny sporty. Lokalita, kde se centrum Akropolis nachází, má množství nevýhod – nedostatek parkovacích míst, vzdálenější od centra, schované mezi panelovými budovami a na hranici měst (Uherské Hradiště – Staré Město). Jednou z dalších slabých stránek je reklama, která je nedostačující, zejména kvůli nedostačující finanční dotaci, personálnímu zajištění a menšímu dosahu šíření. S tímto souvisí další slabá stránka – kultura organizace, konkrétně myšleno hrdost členů, kdy není dostatečně vybudovaná značka pro veřejnost, kterou by se mohli členové chlubit, jak tomu bývá například u výkonnostních sportovních oddílů.

Příležitosti organizace leží v zlepšení marketingu jako celku a umění prodat organizaci jako takovou. S tím souvisí příležitost využít moderních platform k propagaci, které by mohly zaujmout mladší generaci, za zmínění stojí například platforma TikTok, která v současné chvíli není využívána. Možnost, jak rozšířit svoje pole působnosti, je navýšení množství realizovaných zájmových útvarů, což by podpořilo finanční stabilitu, rozšířilo základnu a povědomí. Další příležitostí při zlepšení marketingu a zvýšení dosahu na sociálních sítích je oslovení donátorů se žádostí o finanční příspěvek na chod organizace. Jako další příležitost na zlepšení je vzdělávání externistů, které by mohlo motivovat k vytrvání práce v tomto oboru a zajištění kvalitnější výuky.

Za hrozbu pro organizaci se dá označit konkurenco, což v současné chvíli jsou v části zájmových útvarů DDM Šikula, sportovní kluby, organizace B2M a další soukromé subjekty. V oblasti dětských skupin se dá za konkurenci označit například Hnizdečko. V oblasti poradenství se o konkurenci v závažné míře nedá hovořit. Jedním z rizik je fluktuace lektorů, která je způsobena odchodem lektorů na vysoké školy i nepříliš vysokým finančním ohodnocením. Další z hrozeb pro organizaci je působnost v menším městě, kde se nachází konkurenco, v menším městě je také problém udržet stálé lektory a je zde i menší základna dětí. Úzký okruh lektorů je již rozebrán výše. Jednou z největších hrozeb pro organizaci Akropolis je ztráta dotací – tato situace by ochromila provoz a je možné, že by organizace nemohla nadále fungovat. Další hrozba, s kterou se nepotýkají pouze neziskové organizace, ale i státní zařízení, jsou vysoké požadavky na administrativní práci, která zabírá více a více pracovního času a často vyžaduje odborné pracovníky.

Vize organizace pro její fungování spočívá v nabízení a zprostředkování služeb co nejvíce lidem. Hlavním cílem organizace je poskytovat poradenskou, terapeutickou a mediační službu maximálnímu množství jedinců. K dosažení této vize slouží projektová činnost, jako doplňující činnosti slouží například volnočasové aktivity. Další vize organizace je přemístění

centra do lépe vyhovujících prostor. Centrum chce poskytovat celistvou péči pro rodiny i jednotlivce a podporovat optimální fungování rodiny.

Projekt zpracovaný v této práci má potenciál přinést organizaci Akropolis možnost většího zapojení do fungování Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a další příležitosti k získání financí na provoz centra. Tyto nabité finance bude možné využít jako prostředek ke spolufinancování dalších projektů, což přinese další možnosti zapojení do nově vypsaných grantů.

2 OSPOD

V této kapitole se budeme věnovat problematice Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Kapitola bude věnována právnímu ukotvení, struktuře, ale i probíhající spolupráci s organizací Akropolis.

Orgán sociálně-právní ochrany dětí zajišťuje právo dítěte na život, jeho příznivý vývoj, rodičovskou péči, život v rodině, svobodu myšlení, názorů a vzdělávání. Dále chrání dítě před tělesným a duševním násilím a také poskytuje ochranu před zanedbáváním, zneužíváním nebo vykořisťováním. (Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí)

2.1 Právní ukotvení

Pojem sociálně-právní ochrana dětí je ukotven v zákoně číslo 359/1999 sbírky o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje sociálně-právní ochranu v §1 jako:

- a) Ochrancu práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu – OSPOD má zodpovědnost za to, že ze stran rodičů a dalších členů primární skupiny nebude docházet k negativnímu ovlivňování vývoje a bude poskytnuta adekvátní výchova. Tento bod se v pravém slova smyslu netýká výchovy ve škole.
- b) Ochrancu oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jméní – OSPOD zodpovídá za to, že rodiče budou zodpovědně nakládat s majetkem dítěte.
- c) Působení k obnovení narušených funkcí rodiny – OSPOD zodpovídá za nápravu nevhodných vzorců chování v rodině, ale také za

reedukaci rodičů a další zajištění pomoci při výchově dítěte. (Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí)

2.2 OSPOD – struktura

Mezi orgány, které patří do sítě SPOD, můžeme zařadit obecní úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad. Tyto jednotlivé orgány mají různé pravomoci, orgán s největšími pravomocemi je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

2.2.1 Obecní úřad není lépe číslovat jako

Tato organizační složka zodpovídá za vyhledávání dětí z ohrožených rodin, k této činnosti využívá terénní sociální práce, kdy si pracovník dělá poznámky a sbírá informace. Dále jsou pracovníci zodpovědní za jednání s rodiči o nápravě zjištěných nedostatků. Mezi další úkoly, za které odpovídají pracovníci, je řešení problémového chování dítěte (rizikové chování). Stěžejní součástí práce je ovšem i zprostředkování informací o možnosti sociálních dávek a finanční podpory. (Špeciánová, 2007)

2.2.2 Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Pracovníci toho úseku se zabývají při své práci větší lokalitou a připravují koncepční plány na zlepšení kvality života v příslušném obvodě, tyto plány vznikají na základě jejich výzkumné práce. Zaměstnanci se také venují pomoci při zajištění péče o dítě se zdravotním postižením. Zároveň se obecní úřad obce s rozšířenou působností venuje pomoci jedincům, kteří se chtějí stát osvojiteli nebo pěstouny, pracuje na jejich systematické přípravě, zajištění informací a pomoci s následnou péčí i výchovou dítěte. (Špeciánová, 2007)

2.3 Spolupráce Akropolis, z.s. a OSPOD Uherské Hradiště

Tyto dvě organizace vzájemně spolupracují, a to zejména díky široké nabídce pomoci, kterou poskytuje Akropolis. V této organizaci jsou k dispozici zaměstnaní odborní pracovníci (viz v odstavci 1.4. Lidské zdroje). Díky různým specializacím zde dochází k mezioborové spolupráci a širší péči o klienta, než je zvykem v dalších organizacích.

V současné době se spolupráce zejména týká práce s problémovými rodinami, kdy organizace OSPOD přímo zadává požadavek na zprostředkování asistovaného kontaktu nebo asistovaného předávání. Tyto úkony realizují dle zadání určení pracovníci centra ve vhodných prostorech. Na základě proběhlých setkání a chování jedinců předávají zprávy a doporučení

k další práci s rodinou. Další část spolupráce tvoří vzdělávání pěstounských rodin a jejich podpora v praxi. Akropolis také poskytuje prostory pro případové konference, na těchto konferencích bývají přítomni externí spolupracovníci centra (psychologové, mediátoři), ale také kmenoví zaměstnanci (sociální pedagogové, speciální pedagogové).

3 Tábory

Tato kapitola je věnována problematice táborů, je zde základní seznámení s jednotlivými typy táborů, jejich funkcemi a dalšími specifikami.

Tábory mohou sloužit jako výchovné prostředky, kdy podle Hahna (Hanuš, Chytlová, 2009) není cílem shromažďování vědomostí, ale otevírání cest k prožitkům, které pomáhají lidem lépe poznat sami sebe. Podle Hahna (Hanuš, Chytlová, 2009) existují 3 stupně prožitkové terapie v boji proti chorobným jevům ve společnosti.

1. Stupeň obsahuje –
 - Tělesnou přípravu
 - Službu bližším
 - Jedno- nebo vícedenní projekt
 - Expedice
2. Stupeň – promyšlená a cílená stavba programu, který tvoří zážitky
3. Stupeň – elementy programu jsou prostředky k dosažení výsledků, nikoli samotné cíle
 - Hahnovy principy
 - Dejte dětem příležitost objevit sebe sama
 - Žáci mají prožít úspěch i neúspěch
 - Vytvořit prostředí, kde děti díky společnému cíli nemyslí jen na sebe
 - Čas pro klid
 - Trénování fantazie a schopnosti plánovat
 - Brát vážně hry a soutěže, ale do určité míry
 - Zbavte bohaté děti pocitu nadřazenosti (Hanuš, Chytlová, 2009)

Merryman (2012) uvádí, že tábory mohou výrazně posílit pozitivní víru v lepší budoucnost pro samotné jedince, výrazně zlepšují sociální dovednosti a nárůst pozitivních hodnot. Dále uvádí, že taborové prostředí rozšiřuje pozitivní volby a výběr pozitivního sebezaměstnávání.

Zezulová (2018) tvrdí, že táborové programy mohou dětem z rizikového prostředí zajistit pocit z fungování v kolektivu, umožnit poznat svoje přednosti (které si pak mohou přenést do běžného života) a zvýšit si sebevědomí. Jako následek těchto akcí mohou děti začít využívat běžných volnočasových aktivit.

3.1 Druhy táborů

Tábory se dělí na několik typů, základní typy táborů představíme v kapitolách uvedených níže.

3.1.1 Stálé tábory

Stálé (pobytové) tábory se vyznačují vyšší hodinovou dotací, ale také celkovou zvýšenou náročností jak přípravy, tak realizace. Samozřejmě se uvádí, že tyto tábory mají větší vliv na rozvoj jedince po skončení tábora. Je tady větší možnost práce se zážitkem, jak jeho vstřebáním, tak jeho rozvojem. (Harmach, 2004)

3.1.2 Příměstské tábory

Jejich největší charakteristikou je menší časová dotace, absence nočního programu. Tyto tábory jsou vhodné pro děti, které hůře snášejí odloučení od rodiny a celodenní režim. Příměstské tábory mají denní časovou dotaci okolo osmi až devíti hodin na den. Rodiče ráno děti přivedou na program a odpoledne vyzvednou. Děti tak nejsou odtrženy od rodiny a netrpí tak často pocity odloučení, které bývají běžné na pobytových táborech. Z toho plyne, že děti ani lektori nejsou pod takovým psychickým tlakem, který vzniká při delší zátěži na pobytových táborech.

3.1.3 Další druhy táborů

- Putovní – tento tábor nemá stabilní základnu, kam by se účastníci každý den vraceli. Táborníci se přesouvají po trase směrem k cíli a táboří na různých místech.
- Hvězdicové – tyto tábory mají stálé základní tábořiště, z tohoto místa vyráží účastníci na vícedenní výlety. (Harmach, 2004)

3.2 Funkce tábora

Tábory mají další pozitivní vlivy na vývoj osobnosti jedince, můžeme uvést, že táborové aktivity – výtvarné činnosti a sport – mají vliv na zvýšení schopnosti řešení problémů. Týká se to originality, plynulosti i flexibility v průběhu hledání řešení. Z toho vyplývá, že na táboře dochází i ke zlepšení mentálních schopností jedinců, a je proto vhodným doplňkem vzdělávacího procesu jedinců. (Lynch et al., 2018)

Důležitost tohoto projektu spočívá ve vytvoření bezpečného prostředí pro děti z rizikového prostředí, které jim nenabízí dostatečné možnosti pro rozvoj, seberealizaci. Současně má tento projekt poskytnout bezpečné prostředí pro děti, kde budou moci vyjádřit své pocity, sdílet zkušenosti, ale také zažít pocit úspěchu. Ve skupině se budou děti moci učit sociálním rolím a povinnostem.

Mimo to je pro děti a mladistvé všeobecně důležité trávit čas s vrstevníky. Tento čas by měl být smysluplný a naplňující. V současné době mají děti stále větší problém družit se s vrstevníky a trávit čas mimo virtuální svět.

Na táboře samozřejmě probíhá i takzvaná výchova ve volném čase, kdy dětem můžeme předat základy k pozitivnímu trávení volného času, ale také základní hodnotové vzdělání. (Pávková, 2008)

3.3 Preventivní funkce tábora

Prevence slouží k bazální ochraně jednotlivce i společnosti. Za prevenci se dá považovat jakýkoliv typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální nebo další intervence, která má předcházet výskytu rizikového chování nebo zamezení jeho postupu. (Čech, 2005)

Prevenci dělíme na:

- Primární – předcházení vzniku nepatřičných jevů a patologií, primární prevenci má na starosti zejména primární skupina jedince a škola
 - Specifická – zaměřena na konkrétní formy rizikového chování (např. drogy, šikana, xenofobie)
 - Nespecifická – není zaměřena na konkrétní rizikové chování (jedná se o rozvoj morálně volných vlastností a charakteru)
- Sekundární – zabránění rozvoji negativního jevu – tato prevence se týká již zasáhnutých jedinců a má předcházet zhoršení situace

- Terciální – rehabilitační funkce – této prevenci se věnují diagnostické ústavy, policejní složky atd. (Kalina, 2003)

Na táboře bude kladen důraz zejména na primární nespecifickou prevenci, kdy bude využito hodnotové vzdělávání. Dětem budou budovány hodnoty týkající se kvalitního trávení volného času. Chceme zde navázat na zážitkovou pedagogiku, která zmiňuje důležitost intenzity zážitku. (Zážitková pedagogika, Wiki.rvp.cz, 2024)

4 Charakteristika projektu příměstského tábora

Tento projekt bude realizován jako příměstský tábor. Tento typ táboru jsme upřednostnili, protože je důležité dopřát dětem, které nevyrůstají v ideálním prostředí, kvalitní zážitky a ukázat jim smysluplné trávení volného času.

Kromě ukázání smysluplného trávení volného času si děti samozřejmě zlepší svoje sociální schopnosti, ale zažijí i pocit úspěchu nebo i neúspěchu, ale v bezpečném prostředí. Cílem je připravit dětem týden, který jim nabídne nové možnosti jak trávit čas, zvýší sebevědomí.

4.1 Důležitost realizace

Realizace projektu je důležitá pro tři zúčastněné strany – pro OSPOD, Akropolis i děti, které se tábora zúčastní. Pro OSPOD je realizace důležitá jako součást práce s ohroženými rodinami a dětmi. Pro Akropolis je realizace důležitá z hlediska potvrzení užitečnosti pro svůj region a města, dále také aby organizace podpořila fungování rodiny jako celku a zkvalitnila život dětí ohrožených rizikovými jevy. Pro děti je projekt důležitý, aby jim ukázal jiné možnosti vyrovnávání se s obtížnými situacemi, ale zároveň jim pomohl nabýt sebevědomí k vyrovnávání se se složitými situacemi. Zároveň děti získají pozitivní vzory jak v osobách lektorů, tak ve smyslu chování. Tyto vzory si mohou přenést do fungování v rodině a kladně tak ovlivnit situaci, v které se nacházejí. Dětem budou předvedeny možnosti, jak lze volný čas trávit smysluplným způsobem, a dostanou náhled na alternativy k trávení volného času. Zejména chceme, aby děti využily možnost sportovat a zapojily se do sportovních činností ve svém okolí, mohou využít organizovaných, ale i neorganizovaných aktivit.

4.2 Charakteristika cílové skupiny

Tábor bude určen pro děti a mládež ve věku od 8 do 13 let. Tuto věkovou skupinu lze rozdělit do více částí z hlediska osvojování sociálních rolí, rozdělení vychází ze Selmana (Macek, 2003)

1. skupina – 8 – 10 let – vědomé přebírání rolí – každý jedinec má svůj názor, ale dítě není schopno názory zevšeobecňovat
2. skupina – 10 – 12 let – vzájemné osvojení rolí – uvědomění, že každý jedinec má na situaci vlastní pohled
3. skupina – 12+ – osvojení společenského systému rolí – dospívající začínají s porozuměním významu sociálních konvencí a norem

Toto období se souhrnně nazývá mladší školní věk – toto období je relativně klidné a neprobíhají výrazné vývojové změny, tato vývojová fáze je ukončena nástupem puberty. Děti se stále učí zvládat delší odloučení od rodiny, školní povinnosti, přijímání autority učitele.

Ve věku 8 – 13 let dochází ke zdokonalování motorických schopností, hrubá motorika je již na vysoké úrovni, jemná motorika je stále v procesu zdokonalování. Vnímání se blíží úrovni dospělých jedinců, je zde orientace v čase, prostoru a dále se zdokonalují všechny smysly. Pokud dítě prožívá normální vývoj, tak se snaží být aktivní a chce spolupracovat s vrstevníky. V tomto období je podstatné, zda dítě zažívá úspěch nebo neúspěch, vyhodnocení úspěšnosti aktivity přitom závisí na vnějším hodnocení dítěte. (MPSV, 2024)

Cílová skupina jsou děti, které jsou již vedeny pod organizací OSPOD, a tudíž mají za sebou prostředí s rizikovými faktory, které může vést k rizikovému chování.

4.3 Nakládání s osobními údaji

Základní osobní údaje o účastnících budou získány od organizace OSPOD, dále budou vybrány prostřednictvím přihlášky. S údaji takto získanými bude nakládáno dle platných zákonů týkajících se ochrany osobních údajů.

Podle Ministerstva vnitra České republiky (2024) se zacházení s osobními daty řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů). V České republice je v platnosti toto nařízení od 25. května 2018, kdy nahradilo předchozí zákony.

Přístup k evidenci vhodných účastníků na tento tábor dostaneme skrze úzké pracovní vazby na OSPOD, konkrétně na oddělení v Uherském Hradišti a Uherském Brodě. Spolupráce na tvorbě seznamu vhodných klientů započne v okamžiku vypsání dotace.

Etické nakládání s údaji bude spojené s profesionalitou všech pracovníků dle Profesního svazu sociálních pracovníků (2024). Získané údaje budou využity pouze k úkonům spojeným s přípravou a provozem tábora.

4.4 Programové zaměření

Při tvorbě programu se budeme zaměřovat na aktivity, které by měly podpořit spolupráci, komunikaci a učení se rolí v kolektivu. Aktivity budou sportovně zaměřené a to proto, aby si děti vytvořily správný vztah k smysluplnému trávení volného času, ale také protože chceme, aby získaly zdravou alternativu k sedavému trávení volného času. Dále zde budou využity aktivity, které se budou týkat přírodovědy a humanitních oblastí. Chceme dosáhnout rozvoje dětí celistvým způsobem a umožnit realizaci v různých oborech lidské činnosti.

Chceme se v programu věnovat čtyřem hodnotám – respekt ke sportovnímu výkonu, to v našem kontextu znamená nabytí povědomí o různých sportech, získání zkušeností se samotnou aktivitou. Dále přijetí a respektování individuálních odlišností, to je nabytí povědomí o individuálních rozdílech, získání znalostí o jiných kulturách. Chceme také jedincům představit hodnotu sportu jako práva, to pro naše potřeby znamená – každý má právo sportovat. Poslední čtvrtá hodnota je umocnění a sociální podpora – získání zkušeností s úspěchem a prohrou (v návaznosti na emoce), vyzkoušení používání adekvátních podpůrných cest. (Kudláček, 2008)

Celý projekt bude mít jednotné zastřešující téma – Letní olympijské hry (LOH). Toto téma v sobě pojí prvky sportu, fair-play a dalších důležitých principů, které je vhodné začlenit do výchovy mládeže.

4.5 Personálně technické zabezpečení tábora

Personálně technické zabezpečení bude zajištěno ze spolupracovníků Akropolis, jak kmenových, tak externích zaměstnanců. O chod tábora se budou starat dva vedoucí – jeden hlavní a pomocný. Naším cílem je, aby hlavní vedoucí byl speciální pedagog a pomocný vedoucí zodpovědná osoba se zkušenostmi s prací s dětmi. Dále s chodem tábora bude

pomáhat personál, který bude zajišťovat výdej oběda, přípravu pití. Běžnou agendu před táborem (přihlášky, poplatky, pojištění, zajištění stravy a odměn) zajistí kmenoví zaměstnanci.

Rozpočet tábora se v příjmech skládá z dotací od města, kraje a MŠMT, celkem se částka z dotací dostane na číslo 35 000,-. Další část příjmu tvoří kurzovné 750,- na osobu, při 18 účastnících tedy vybraná částka činí 13 500,- a celkové příjmy 48 500,-.

Náklady na tábor se skládají z vícero položek, které se dají rozdělit do tří kategorií:

1. strava – obědy, pitný režim a drobné občerstvení
2. lektori – náklady na mzdu hlavního (250 Kč/h) a pomocného vedoucího (200 Kč/h); vedoucí pracují na dohodu o provedení práce (DPP), při návrhu rozpočtu se počítá s 40 hodinami práce (5 pracovních dnů po 8 hodinách)
3. další náklady – do této části jsou zařazeny sumy za dopravu (přejezd MHD s dětmi), pomůcky pro hry a aktivity, nájem za prostory, pojištění během tábora a odměny.

Po odečtení rozdílu mezi příjmy a náklady dostaneme zisk 4 320,- – toto je nepatrný zisk, proto musíme zdůraznit, že zde nešlo v první řadě o ziskový tábor, ale o projekt na pomoc dětem.

	Příjmy		Celkem
Dotace	Kurzovné	750	13500
	Město	10000	10000
	Kraj	10000	10000
	MŠMT	15000	15000
celkem		48500	
	Náklady	Celkem	
Strava	Obědy	9360	
	Pití	500	
	Drobné občerstvení	720	
Lektori	Hlavní	10000	
	Pomocný	8000	
Další náklady	Doprava	600	
	Pomůcky	2500	
	Nájem	8000	
	Pojištění	1800	
	Odměny	2700	
	celkem	44180	

Tabulka 2 - Rozpočet

4.6 Přínos projektu

Přínos projektu je v tom, že děti zlepší své sociální dovednosti, získají poznatky o smysluplném trávení volného času, zažijí pocit úspěchu spolu se svými vrstevníky. Projekt také slouží jako prevence rizikového chování dětí nacházejících se v rizikovém prostředí, které může negativně ovlivnit jejich vývoj.

Přínos projektu tkví v tom, že má sloužit jako primární až sekundární všeobecná prevence. Dáváme si za cíl doplnit výchovným působením školské prostředí, kde jsou děti ovlivňovány školními plány prevence. Věříme, že v mimoškolním prostředí, kde se děti necítí přímo vychovávány, je větší šance na přijetí nových názorů.

5 Harmonogram

Harmonogram akce bude rozvržen do jednotlivých dnů, celkem na samotnou realizaci tohoto projektu bude vyčleněno pět dnů a to pondělí až pátek. Denní časový harmonogram bude připraven od osmé hodiny ranní, kdy budou mít děti příchod do budovy, po čtvrtou hodinu odpoledne, kdy budou mít děti odchod.

V harmonogramu jsou obsaženy přestávky na svačiny, pití, oběd a odpolední odpočinek.

První úsek harmonogramu je od 8:00 do 10:00, následuje první přestávka na svačinu – 10:00 – 10:15. Druhý úsek programu je od 10:15 do 12:00. Následuje přestávka na oběd 12:00 – 12:30. Po obědě následuje odpolední klid, který bude šedesát minut, tzn. od 12:30 do 13:30, tato část může být využita jako motivační prvek tím, že dětem pustíme vybrané filmy se sportovní nebo olympijskou tématikou. Třetí část programu navazuje na odpolední klid od 13:30 do 14:45, po tomto úseku je krátká patnáctiminutová pauza (14:45 – 15:00), po této přestávce následuje čtvrtá část programu – 15:00 – 16:00. Toto je hrubý rámec časových aktivit, tento rozvrh bude variabilní podle aktuálního programu nebo zájmu dětí.

Časový harmonogram					
Co	Zaměření	Začátek	Konec	Doba trvání (h)	
1.	První úsek aktivizační, seznamovací hry	8:00	10:00	2:00	
2.	Druhý úsek sportovní, vzdělávací	10:15	12:00	1:45	
3.	Třetí úsek sportovní, vzdělávací	13:30	14:45	1:15	
4.	Čtvrtý úsek sportovní, vzdělávací, tvořivé	15:00	16:00	1:00	

Tabulka 3 – Časový harmonogram

5.1 Celotáborové aktivity

Během tábora děti, kromě jednotlivých aktivit, budou mít i celotáborové hry napojené na ústřední téma tábora – Olympijské hry. Tyto hry budou probíhat každý den, děti budou rozděleny do „národů“ – týmy během her počítaných do celotáborových budou neměnné během celého týdne. Během celotáborových her budou jednotlivé týmy sbírat body (první místo 5 bodů, druhé místo 3 body, třetí místo 1 bod), tyto body budeme zapisovat na tabuli, poslední táborový den body sečteme a vyhlásíme celkové pořadí. Na základě celkového pořadí proběhne závěrečné vybírání odměn (popsáno níže). Jedním ze smyslů sbírání bodů je podpoření soutěživosti, motivace a odměnění úsilí za vynaloženou aktivitu.

Dále zde budou „výplňové“ a doplňující hry, které nebudou přímo souviset s tématem tábora, ale budou sloužit jako doplnění ostatních aktivit. Jednou z nich bude „*Skrítek*“ – hra spočívá v tom, že se snažíte pro jedince, jehož jméno si na počátku dne vylosujete, konat dobré skutky a různě mu pomáhat, ale nesmíte mu přiznat, že jste jeho dobrý skřítek. Na konci dne si každý tipuje, kdo byl jeho skřítek a vysvětluje proč. V této hře nejde o vítězství, ale o dobrý prožitek z aktivity, dětem tím můžeme přiblížit sportovního ducha, který byl základním skladebním kamenem Olympijských her.

5.2 Zpětná vazba

Zpětná vazba neboli reflexe vytváří prostor pro sdílení pocitů a zážitků, součástí reflexe by mělo být poučení a přenos do života. Reflexe by měla následovat po psychicky náročných hrách. Další zařazení zpětné vazby se může odvíjet od situací, které nastanou během jednotlivých her a aktivit.

Reflexi by měl vést pouze jeden člověk pro její lepší průběh, ideálně jedinec, který nebyl zapojen do průběhu hry.

Běžnými typy zpětné vazby jsou:

- Diskuzní – běžně využívaný, rozhovor mezi více lidmi, vedoucí klade otevřené otázky
- Rychlé shrnutí – vedoucí reflexe klade uzavřené otázky
- Reflexe tvořením – vyjádření se za pomoci tvoření, může být výkres, projekt, obraz
- Dramatická reflexe – za pomoci dramatizace, herecké ztvárnění pocitů (Pelánek, 2008)

Ke zpětné vazbě budeme v průběhu tábora po jednotlivých úsecích využívat karty emocí – účastníci udělají kruh a doprostřed rozprostřeme karty emocí, každý si vybere jednu kartu a vysvětlí proč. Dále využijeme dělicí čáru – ano/ne, účastníci přechodem čáry vyjádří názor, můžeme požádat o vyjádření důvodu. Otázky typu – bavily vás aktivity, vyměnili byste tím, chápali jste dobře pravidla, cítili jste se příjemně a komfortně apod. Dále využijeme k hodnocení aktivit škálu 1-10 nebo 1-5, vždy vysvětlíme škálu, jaká část vyjadřuje míru souhlasu a jaká nesouhlasu.

5.3 Pondělí

Během prvního dne si dáváme za cíl sestavit pravidla tábora po vzájemné domluvě, dále si dáme za cíl, aby se děti seznámily – v tomto bodě myslíme zejména část zapamatování jmen.

Na začátku prvního dne budeme plnit ještě administrativní úkony – sběr přihlášek, potvrzení zdravotních způsobilostí a bezinfekčnosti, dále opětovné předání informací rodičům. Následuje kontrola přítomnosti dětí. Po těchto základních úkonech, které jsou specifické pro první den, může následovat samotný program.

5.3.1 Pondělí – ráno – zahajovací ceremoniál

Cílem této části je, aby se účastníci seznámili s lektory tábora, ale také mezi sebou. Chceme navodit příjemnou atmosféru, která nás bude provázet celý tábor. Tento úsek je klíčový, protože lektori musí na děti pozitivně zapůsobit, aby je získali na svou stranu a účastníci s nimi spolupracovali, tato část působí i jako motivační složka.

První dopolední úsek bude věnován zejména seznamovacím hrám. Za cíl si zde klademe zapamatování jmen dětí mezi sebou. V našem prvním úseku proběhne tzv. zahajovací ceremoniál, kdy se budou představovat jednotliví účastníci, tímto děti symbolicky nastoupí na tábor – Letní olympijské hry, stejně jako sportovci na opravdové olympiádě.

Pomůcky: deka

- **Seznamovací kolečko** – děti uspořádáme do přibližného tvaru kruhu, jako lektori dáme při představování příklad, napětí můžeme uvolnit zábavnou odpovědí (př. oblíbené jídlo – nutella). V případě, že má účastník problémy s odpovědí, můžeme mu pomoci nebo navrhnout jinou otázku. Tento kruh slouží jako symbolická paralela olympijských kruhů a také toho, že jsme si rovni.

- Při této aktivitě sedí děti i vedoucí v kroužku a postupně se každý představí. Řeknou své jméno a odpoví na doplňující otázku (např. oblíbený sport, jídlo apod.)
- **Pistolníci – deka** – tato zábavná aktivita, která kombinuje práci s postřehem a pamětí je doplněk ke klasickým seznamovacím hrám. Je důležité, aby lektor dohlížel na regulérnost soutěže, povzbuzoval účastníky a citlivě vyhodnotil situaci, pokud se hra dostane do patové situace.
 - Aktivita, kdy účastníky rozdělíme do dvou družstev, dáme jim pokyn, aby si rozdali čísla, v jakém pořadí budou soutěžit. Mezitím lektori mezi družstvy roztáhnou plachtu nebo deku, tak aby družstva na sebe neviděla. Děti poté přistupují po jednom z každého družstva k plachtě, jakmile jsou oba zástupci nachystaní, vedoucí plachtu spustí. Vyhrává jedinec, který rychleji řekne správné jméno svého protějšku.
- **Pistolníci – kruh** – další seznamovací hra, která kombinuje postřehovou aktivitu s pamětí a rychlostí reakce.
 - Děti si stoupnou do kruhu, uprostřed stojí vedoucí. Vedoucí ukáže na někoho z kruhu, ten se musí skrčit a jedinci stojící po jeho pravici a levici musí co nejrychleji říct jméno toho druhého, vyhrává ten, který to zvládne rychleji. Jedinec, který prohraje, zůstává klečet do konce hry. Tímto principem pokračujeme dále, výhercem se stává poslední stojící hráč.

Po tomto úseku následuje reflexe s kartami emocí (vysvětleno v části zpětná vazba), účastníci budou odpovídat na otázku, jaké jsou jejich dosavadní pocity z tábora.

5.3.2 Pondělí – dopoledne

Cílem tohoto úseku je vytvoření pravidel pro fungování na táboře, dalším cílem tohoto úseku je navázání spolupráce mezi účastníky, ale také rozvíjení komunikativních a argumentačních schopností.

Pomůcky: papíry, podložky, fixy, propisky

V druhém úseku se budeme věnovat vytváření společných pravidel pro tábor, tato pravidla budeme vytvářet společně. Chceme totiž, aby se tábor nesl v duchu fair-play, poctivosti a vzájemné úcty, která k olympijskému zápolení neodmyslitelně patří.

Lektor dá zadání, že si vytvoříme společně pravidla, abychom na táboře lépe fungovali. Nejdříve si vytvoří každý svých deset pravidel, až mají všechny děti sepsáno deset pravidel, tak dáme pokyn, aby se děti rozdělily do dvojic. Ve dvojicích se musí dohodnout na deseti společných pravidlech, opět necháme čas, aby se ve dvojicích dohodli na pravidlech. Dále pokračujeme vytvořením skupin po třech dvojicích, opět dáme prostor pro dohodnutí deseti společných pravidel. V posledním kroku jako jedna velká skupina se dohodneme na výběru z těchto deseti pravidel, která sepíšeme jako táborová pravidla. Pod tato pravidla se budou muset na znamení souhlasu s jejich dodržováním podepsat nejen všichni účastníci, ale i lektori.

5.3.3 Pondělí – odpoledne I. – tvoření „národů“

Cílem této aktivity je vytvořit týmy na jednotlivé celotáborové hry, dalším cílem této aktivity je prohloubení vztahů mezi účastníky a motivace na další aktivity spojené s celotáborovou hrou.

Pomůcky: bez pomůcek

Ve třetím úseku se budeme věnovat tvorbě týmů na celotáborovou hru. Tento úsek můžeme uvést krátkým povídáním, jak v historii vznikaly národy a země. Tyto týmy budou tvořit děti samy. Budou tvořit tři týmy, tyto týmy budou muset vytvořit na základě toho, že přijdou na tři věci, které mají společné (zájmy, oblíbené jídlo, kroužky apod.)

5.3.4 Pondělí – odpoledne II. - projekt

Cílem této aktivity je vytvořit „prezentace“ jednotlivých týmů do celotáborové hry, dále chceme pozorovat, jaké role zaujmou jednotliví členové skupiny. Dalším cílem je zvýšení znalostí týkajících se jednotlivých kultur a pochopení odlišností, případně podobností.

Pomůcky: velké papíry, tužky, fixy, nůžky, počítače, encyklopédie, atlas

V této části bude už probíhat skupinová práce na projektu. Jako skupina se shodnou, který stát by chtěli reprezentovat, před začátkem tvoření se ujistíme, že skupiny si nevybraly stejně státy. Tato aktivita souvisí s vytvořením identity skupiny, hrdostí reprezentovat a soudržnosti. Poté začne samotná práce na projektu, v zadání je, že děti mají zpracovat na velký papír informace o daném státu. Po dokončení těchto prací vyhlásíme vítěze nejpovedenější práce. Body za vítězství připíšeme do celotáborové soutěže. O výherci budou rozhodovat vedoucí lektori, kteří budou hodnotit grafické zpracování, spolupráci, množství a relevantnost informací. Tyto aspekty budou vedoucí hodnotit jednotlivě, poté sečtou jednotlivé body

(v každé kategorii udělení 1 až 3 body) a vyhlásí vítěze. S kritérii hodnocení prací budu děti dopředu seznámeny.

Po celém dni následuje závěrečné zhodnocení, děti by si měly vybrat jednu věc, která se jim líbila, jednu věc, která se jim naopak nelíbila a jednu věc, kterou si odnáší (schopnost, znalost, poznání). Účastníci budou sedět v kruhu a předávat si olympijský oheň (zapálená svíčka ve stojanu), rituální zakončení spolu se symbolickým předmětem spojeným s olympijskými hrami.

5.4 Úterý

Ve druhém dni se chceme zaměřit na týmovou práci, diskutování o možnostech provedení úkonu, řešení strategií a aplikování získaných zkušeností.

5.4.1 Úterý – ráno

Cílem tohoto úseku je zopakování jmen a pravidel, která jsme si nastavili předchozí den. Chceme, aby socializace v prostředí tábora probíhala co nejlépe.

Pomůcky: deka, sepsaná pravidla

V první úseku si opět zahrajeme hry na zopakování jmen (pistolníci – viz výše). Návaznost na úsek – zahajovací ceremoniál. Zopakujeme si táborová pravidla, která byla sepsána předchozí den, můžeme kriticky projít, zda byla zatím dodržována.

5.4.2 Úterý – dopoledne

Cílem toho úseku je budování důvěry za pomocí níže zmíněných aktivit, při těchto aktivitách se buduje vzájemná důvěra v kolektivu, protože se účastníci musí spolehnout na svoje vrstevníky.

Pomůcky: škraboška

V tomto úseku zařadíme aktivity na budování důvěry. V návaznosti na celotáborové téma – Letní olympijské hry, je tento úsek důležitý, protože důvěra patří nejen k týmovým sportům, ale stejně tak k individuálním.

- **Tunel důvěry** – aktivita na zvýšení důvěry v kolektivu, důležité instruovat účastníky, aby ruce zvedali na poslední chvíli, zkontolovat rozestupy, lektor by měl proběhnout jako první, aby vyzkoušel připravenost a ukázal, že je aktivita bezpečná.

- Účastníci vytvoří špalír, jedinci naproti sobě se pevně chytí za ruce. Jeden účastník stojí před špalírem a na pokyn se rozběhne proti rukám a musí proběhnout celý špalír. Účelem je věřit ostatním účastníkům, že před proběhnutím zvednou ruce, dá se pracovat s tím, jak moc dopředu účastníci ruce zvednou.
- **Kyvadlo** – před začátkem hry je důležité upozornit účastníky, aby dávali pozor, sledovali kyvadlo, zpevnili ruce, opět na začátku hry může lektor předvést roli kyvadla, aby děti lépe pochopily systém a zjistily, že je hra bezpečná, v této aktivitě také vidíme důležitost spolupráce pro úspěšnost týmu.
 - Účastníci vytvoří 2 těsné kruhy (kvůli většímu počtu účastníků), jedinci po obvodu kleknou na jedno koleno a natáhnou ruce před sebe. Doprostřed si stoupne jeden jedinec, který po zahájení zpevněně padá. Jedinci jej „odrazí“ bud' na účastníka vedle sebe, nebo přes střed dále. Ztížit úroveň můžeme tím, že jedinec dělající kyvadlo zavře oči nebo mu je překryjeme. (Mazal, 2007)

Po tomto úseku následuje reflexe s kartami emocí (vysvětleno v části zpětná vazba), účastníci budou odpovídat na otázku, jaké jsou jejich dosavadní pocity z tábora.

5.4.3 Úterý – odpoledne I.

V této části budou opět týmy sbírat body do celotáborové hry.

Hlavním cílem tohoto úseku je zlepšení spolupráce, dalším důležitým cílem těchto aktivit je prožitek ze sportovního zápolení, dále si zde dáváme za cíl zlepšení koordinace.

Pomůcky: míč (fotbalový, házenkářský), kloboučky, hakisak

- **Štafeta** – děti se rozdělí do týmů a vysvětlíme princip štafety. Během této části vyzkoušíme více druhů štafet. Štafetové závody patří mezi typické atletické disciplíny vyskytující se na olympiadě, a proto tyto hry přímo navazují na olympijskou tématiku tábora. Během průběhu je důležité dohlížet na to, zda týmy dodržují pravidla a soutěží v duchu fair-play. Dále je vhodné během hry jednotlivé týmy povzbuzovat a vybudit k výkonu.
- **Sezení – stonožka** – všichni členové týmu sedí na zemi, v týmu sedí členové těsně za sebou s roztaženýma nohami. Jedinec na začátku řady má míč, který po odstartování hry předává dozadu, jedinci za ním jej podávají až poslednímu členovi, který s míčem běží dopředu a opět

podává balón směrem dozadu. Takto se posouvá tým dopředu. Tým, který jako první překoná vytyčenou hranici, vyhrává.

- **Prolézání** – tým stojí s roztaženýma nohami v řadě těsně za sebou, první jedinec v řadě drží míč, ten poté předává dozadu, až se míč dostane k poslednímu, vezme jej a musí prolézt dopředu. Až je vepředu, postaví se do řady a opět podává balón dozadu. Takto se posouvá tým dopředu. Tým, který jako první překoná vytyčenou hranici, vyhrává.
- **Předávání míče** – týmy se postaví do řady vedle sebe. Dostanou za úkol si předat balón z jednoho konce na druhý bez použití rukou. Vyhrává tým, který přesune nejrychleji balón z jednoho konce na druhý. Pokud balón týmu spadne, musí jej dát na start a začít opět od prvního jedince v řadě. Začneme větším balónem – fotbalovým, potom vyměníme za házenkářský a nakonec podle schopností účastníků můžeme dát tenisový míček nebo hakisak.
- **Kloboučky** – principem této hry nejsou čistě rychlostní předpoklady, ale schopnost přemýšlet a předvídat. Tyto schopnosti jsou extrémně důležité pro sport (i pro život). Tato hra dokazuje, že pro sportovní úspěch není důležitá pouze fyzická stránka výkonu, ale také psychická.
 - Děti se rozdělí do týmů na základě celotáborové hry, mezitím nachystáme kloboučky. Kloboučky jsou nachystané po obvodu kruhu po třetinách. Celkem potřebujeme 6 kloboučků, 3 jedné barvy a 3 druhé barvy, na každém stanovišti budou obě barvy. Na začátku hry stojí dva týmy naproti sobě, vždy běží jen jeden běžec z každého týmu, tento běžec se může libovolně měnit během kola, ale pouze na startovní pozici. Cílem hry je, aby tým měl všechny „své“ kloboučky otočené správně směrem vzhůru, během hry si týmy mohou navzájem škodit a otáčet soupeřovy kloboučky směrem dolů. Vyhrává tým se všemi třemi nejdříve otočenými kloboučky směrem vzhůru.

Následuje reflexe s „dělicí čárou“. Na určenou stranu půjdou hráči, kteří souhlasí, na druhou ti, kteří nesouhlasí s tvrzením lektora. Položíme jednu otázku, počkáme, než se děti rozhodnou, zda souhlasí, nebo nesouhlasí, a poté vybereme jednoho zástupce skupiny, který vysvětlí svůj důvod, proč si vybral zrovna tuto možnost. Otázky – pochopili jste pravidla, spolupracovali jste dobře, byl jeden úkon lepší než jiné?

5.4.4 Úterý – odpoledne II.

Cílem tohoto úseku je dětem zprostředkovat aktivní odpočinek, dále zde chceme rozvíjet kreativitu dětí a schopnost řešení různých problémů. Během aktivit musí i děti cvičit trpělivost při zdolávání překážky. Toto téma má návaznost na vodní sporty, které jsou součástí olympijských her; vodní sporty jsou nedílnou složkou olympijských klání, vyžadují velkou dávku fyzického úsilí, odhodlání, ale i respektu k vodnímu životu.

Pomůcky: bedny, voda, sklenička nebo hrnec, lžíčka

U těchto aktivit je důležité, aby děti měly k dispozici plavky nebo oblečení na převlečení, obecně jsou aktivity spojené s vodou v létě populární a mají u dětí úspěch.

- „**Pozor padá**“ - rozdělíme děti do skupin (můžeme použít rozpočítávání) – děti budou mít za úkol sundat si z nohou ponožky, zatímco nohama drží bednu s vodou. Pokud je voda z bedny polije, prohrávají, vyhrává tým, který si nejrychleji sundá ponožky. Ztížit úroveň se dá tak, že účastníci si budou muset sundat i boty.
- **Vodní štafety** – děti rozdělíme do skupin za pomocí kapitánů. Opět zde využijeme princip štafetového závodu. Účastníci dostanou za úkol přemístit vodu z nádrže do menší nádoby (skleničky, hrnce apod.). Nejdříve budou moci použít pouze lžíčku, kterou si budou v družstvech předávat. Při druhé části budou smět použít pouze ruce. Při třetí části budou moct použít jakýkoliv způsob kromě nabírání do pusy a lžíčky. Po celou dobu štafet musí zůstat nádrž s vodou a nádoba na vodu na svých místech.

Po celém dni následuje závěrečné zhodnocení, děti by si měly vybrat jednu věc, která se jim líbila, jednu věc, která se jim naopak nelíbila a jednu věc kterou si odnáší (schopnost, znalost, poznání). Účastníci budou sedět v kruhu a předávat si olympijský oheň (zapálená svíčka ve stojanu), rituální zakončení spolu se symbolickým předmětem spojeným s olympijskými hrami.

5.5 Středa

Ve třetím dni budeme pracovat s přirozenou dětskou soutěživostí, kterou se budeme snažit podpořit jednotlivými hrami, během těchto her budeme dbát na to, aby každé dítě zažilo úspěch, který oceníme pochvalou. Může jít o úspěch při nácviku na softball nebo také v některé ze skupinových aktivit.

5.5.1 Středa – ráno + dopoledne

V tomto úseku si dáváme za cíl představit dětem netradiční sport, který nemají možnost si běžně zahrát, zesílení prožitku napomáhá prostředí ligového softballového stadionu v Kunovicích. Tento sport v současnosti nepatří mezi olympijské sporty, ale byl na olympiádu několikrát zařazen, na tomto příkladu můžeme dětem zmínit, že seznam olympijských sportů se mění a vyvíjí dle aktuální popularity celosvětově, ale také v místě konání her.

Pomůcky: pálka na softball, rukavice, softballový míč, stojan, peníze na jízdenky

Po ranním srazu se jako skupina přesuneme na autobusové nádraží, odkud bude následovat přesun autobusovým spojem na zastávku v Kunovicích. Od zastávky v Kunovicích se přesuneme na softballové hřiště.

Na místě bude následovat svačina, rozsvíčka dle jednotlivých družstev. Poté budou následovat průpravná cvičení na softball – odpalovaní ze stojanu, chytání míčku, házení/chytání míčku do rukavice.

Po této části bude následovat turnaj týmů z celotáborové hry, dle platných softballových pravidel. Po ukončení zápasů následuje návrat do centra Akropolis.

5.5.2 Středa – odpoledne I.

V tomto úseku budou děti pracovat na zlepšení koordinace a kooperace, tyto schopnosti jsou důležité nejen pro sportovní úspěch.

Pomůcky: šátky/škrabošky, předkreslené verze pyramidy

- **Včelí roj** – před hrou vymezíme prostor, který si účastníci budou moci prohlédnout, během hry dohlížíme na bezpečnost účastníků.
 - Na vymezeném prostoru jsou hráči, ti mají zavázанé oči, lektor jednoho z nich vybere jako královnu. Královna zůstává stát a ostatní „včely“ se po prostoru pohybují s napřaženýma rukama před sebou a bzučí. Cílem hry je, aby se všechny včely staly součástí roje (přestanou se hýbat i bzučet), součástí roje se včely stanou tak, že se dotknou buď královny (lze poznat dle toho, že nebzučí), nebo další včely, která je již součástí roje.
- **Gordický uzel** – účastníci vytvoří hlouček a zavřou oči, poté předpaží ruce, následně každý hráč chytne ruce, které nahmatá. Až jsou všechny ruce spojeny, mohou hráči otevřít oči, poté se snaží propletenec rozmotat a zároveň se stále držet za ruce. (Mazal, 2007)

- **Lidská pyramida** – během hry kontrolujeme bezpečnost účastníků a dohlížíme na fair-play plnění zadání.

- Hráče rozdělíme do družstev, poté musí plnit různá zadání, jak se poskládat – např. šest nohou a dvě ruce na zemi, případně vytvořit předkreslený útvar nebo nápis.

Po tomto úseku následuje reflexe s kartami emocí (vysvětleno v části zpětná vazba), účastníci budou odpovídat na otázku, jaké jsou jejich dosavadní pocity z tábora.

5.5.3 Středa – odpoledne II.

Stejně jako v předchozím úseku budou děti pracovat na zlepšení koordinace a kooperace, dále v tomto úseku bude zaměření na rozvoj síly. Dalším cílem je zlepšení spolupráce a domluvy, která je pro tyto aktivity nezbytná, zlepšení domluvy můžeme sledovat v průběhu samotných závodů. Tyto aktivity, kde děti závodí a soutěží, představují zápolení samotných sportovců na hrách.

Pomůcky: kloboučky

- **Sedákový závod** – při této aktivitě je důležité správně vysvětlit techniku vytvoření sedáku, dále musíme zkontolovat trasu, zda zde nejsou výrazné terénní nerovnosti.
 - Necháme děti, aby se rozdělily do trojic dle vlastního uvážení, neřekneme jim ale, o jakou soutěž se bude jednat. Dva lidé z trojice spojí ruce, a tím vytvoří „sedák“, na který se posadí třetí člen. Trojice pak musí proběhnout vytyčenou trasu co nejrychleji – závod proti ostatním. Nosiči a nošení by se měli během několika závodů vystřídat.
- **Valení klády** – důležité vysvětlit princip, například na přesunu klády, nezbytné opět zkontolovat povrch
 - Rozdělíme účastníky do dvou týmů, všichni členové kromě jednoho si lehnou na zem, poslední účastník si lehne na ostatní účastníky, ti se jej snaží přesunout k cíli tak, že se převalují jako klády. Poslední jedinec přebíhá dopředu, aby se mohli posouvat k cíli.
- **Trakaře** – hráče rozdělíme do dvojic tak, aby byli podobné fyzické konstituce, opět zkontoľujeme povrch, zda zde nejsou nežádoucí předměty.
 - Hráči udělají dvojice, jeden z dvojice si lehne na břicho na zem a vzepře se o ruce, druhý jej chytne za nohy a takto vytvoří „trakař“. Takto musí

co nejrychleji projít určitou trasu, jedná se o závod – vyhrává nejrychlejší. Jedinci se musí během hry vystřídat, dá se ztížit různými úkony – např. držení šátku, zavázané oči, zákaz mluvení apod.

Po celém dni následuje závěrečné zhodnocení, děti by si měly vybrat jednu věc, která se jim líbila, jednu věc, která se jim naopak nelíbila a jednu věc, kterou si odnáší (schopnost, znalost, poznání). Účastníci budou sedět v kruhu a předávat si olympijský oheň (zapálená svíčka ve stojanu), rituální zakončení spolu se symbolickým předmětem spojeným s olympijskými hrami.

5.6 Čtvrtok

Ve čtvrtém dni budou obsaženy hry na zlepšení spolupráce. To znamená, že chceme, aby účastníci byli schopni diskutovat o možnostech realizace daného úkolu, dále chceme, aby zvládli oponovat a argumentovat své názory.

5.6.1 Čtvrtok – ráno

V tomto úseku se budeme věnovat klasickým míčovým hrám, konkrétně různým verzím vybíjené; i když tyto konkrétní hry nejsou zatím na olympiadě zastoupené, můžeme jednotlivé prvky v dalších sportech pozorovat. Vybíjená patří mezi velice populární sporty v USA a asociace se snaží o zařazení mezi olympijské sporty. Za cíl je zde zlepšení komunikace, spolupráce a koordinace oko-ruka.

Pomůcky: balóny

- **Jelen** – obměna klasické vybíjené, kde musí „lovci“ zapojit vyšší míru spolupráce.
 - Hráči vytvoří kruh – jedinci tvořící kruh jsou myslivci, poté vybereme dobrovolníka, který začne jako jelen (může to být lektor, slouží jako motivace, ale i jako ukázka). Myslivci se snaží jelena vybít – za pomocí příhrávek jej uštvat a následně „zastřelit“ neboli vybít.
- **Kapitáni** – jedna z běžných verzí vybíjené, kterou děti mohou znát ze školních hodin tělocviku, úkolem lektora je dohled na dodržování pravidel, ale také motivace jednotlivých účastníků, dále je důležité dbát na bezpečnost.
 - Vybíjená na kapitány – účastníky rozdělíme tak, že vybereme dva kapitány, kteří si na přeskáčku vybírají členy svých týmů. Týmy se pak

rozestaví do pole, které tvoří obdélník rozdělený na poloviny. Každý tým má vyčleněnou svou polovinu a kapitáni stojí vně obdélníku ob pole od svého týmu (na kratší straně obdélníku). Tým si musí se svým kapitánem přihrát třikrát za sebou přes hřiště soupeře, aby mohl začít vybíjet. Zachycení příhrávky soupeře se počítá jako jedna příhrávka týmu, který zachytí míč. Bít mohou hráči z pole i kapitán. Vybitý hráč musí odejít z pole přes „kříž“ na polovině hřiště a připojí se ke svému kapitánovi. Po vybití všech hráčů z pole nastupuje do pole kapitán, který může první ranou hned vybíjet soupeře, po první ráne platí běžná pravidla pro „nabíjení“. Vyhrává tým, který jako první vybije všechny hráče soupeře včetně kapitána.

- **Záchranka** – verze vybíjené, kdy účastníci zlepšují reakce, povědomí o svém okolí a koordinace oko-ruka, obtížnost se dá kontrolovat úpravou prostoru, velikostí i tvrdostí míče a jejich počtem.
 - Vybíjená všech proti všem, hraje se na ohraničeném poli. Hráči mohou udělat pouze tři kroky s míčem. Hráči se navzájem vybíjejí, po vybití si hráči musí zapamatovat, kdo je vybil – pokud je dotyčný vybit, vracejí se do hry. Vyhrává poslední jedinec, který zůstane jako poslední, jakmile zůstávají ve hře pouze tři účastníci, tak se již dříve vybití hráči nevrací.

Následuje reflexe s „dělicí čárou“. Na určenou stranu půjdou hráči, kteří souhlasí, na druhou ti, kteří nesouhlasí s tvrzením lektora. Položíme jednu otázku, počkáme než se děti rozhodnou, zda souhlasí nebo nesouhlasí a poté vybereme jednoho zástupce skupiny, který vysvětlí svůj důvod, proč si vybral zrovna tuto možnost. Otázky – pochopili jste pravidla, spolupracovali jste dobře, byl jeden úkon lepší než jiné?

5.6.2 Čtvrtý – dopoledne

V tomto úseku se v první části věnujeme nácviku spolupráce a důvěry, poté přejdeme do další části, kdy nepůjde o spolupráci, ale o trénink rychlosti reakce a schopnosti myslit i pod tlakem – tato schopnost je opět klíčová a to nejen ve sportu. V této části se můžeme u první aktivity zmínit o paralympijských hráčích, kterých se účastní i nevidomí sportovci, kteří mají své jedinečné sporty a překonávají své limity. Reakční hry opět účastníkům přiblížují, jak náročný je sport pro mysl a že být dobrým sportovcem není pouze o fyzické přípravě.

Pomůcky: šátky/škrabošky, kloboučky, seznam klíčových slov, obruče

- **Navigace poslepu** – zde je důležité vysvětlit pořádně princip navigace a zkontrolovat bezpečnost povrchu, během této aktivity je důležité zkontrolovat dvojice, zda se řídí principem a nedělají si naschvály, pokud ano, je dobré připomenout, že příště to budou oni, kteří budou spoléhat na navigátora.
 - Účastníci vytvoří dvojice, jeden z dvojice má zavázané oči a druhý jej naviguje. Nejdříve naviguje hmatem bez mluvení (mačkání ramen), poté stojí opodál a naviguje pouze hlasem. Jedinci si role prohodí, aby si vyzkoušeli obě strany.
- **Reakční hra – dvojice** – hra na rozvoj rychlosti reakce a myšlení
 - Hráči udělají dvě řady, jednotliví hráči budou stát naproti sobě, mezi těmito hráči budou nachystané kloboučky tří barev vedle sebe. Body hráči získají tak, že na pokyn vedoucího startují po určeném kloboučku. Hráči ve dvojicích soutěží proti sobě na tři body, vítězové těchto klání půjdou proti sobě a poražení proti sobě atd., celkově vyhrává hráč, který jako první vyhraje tři série.
- **Reakční hra týmy** – tato hra je vhodná nejen na aktivizaci, ale také na soustředění a rychlosť reakce, děti musí poslouchat příběh a sledovat, zda nepadlo klíčové slovo.
 - Účastníci vytvoří dva týmy – tyto týmy si sednou na zem naproti sobě, každému týmu přidělíme klíčové slovo. Jakmile je vyřčeno, tak se snaží chytit soupeře dřív, než uteče do domečku (vyznačené místo, kde je nemůže soupeř chytit).
- **Kámen nůžky papír – týmy** – tato hra podporuje rychlosť reakce, koordinace pohybu a paměť. Dále dává všem jedincům možnost zažít úspěch, i když ne v celé hře, tak alespoň v dílčích soubojích.
 - Vybereme dva kapitány, kteří si vyberou svá družstva. V mezičase rozmístíme na zem obruče, které budou sloužit jako hrací políčka, mezi těmito obručemi se hráči pohybují skákáním po jedné noze. Na začátku hry startuje první jedinec z každého družstva, hráči se snaží doskákat co nejdál po hracích políčkách, až se setkají, hrají kámen-nůžky-papír dle klasických pravidel. Jedinec, který prohraje, běží zpět na konec řady mimo hrací pole, hráč který vyhrál, pokračuje dál po hracím poli. Z družstva, jehož hráč prohrál souboj, ihned startuje další naproti

soupeři, až se potkají, opět následuje kámen-nůžky-papír. Vyhrává družstvo, které se dokázalo probojovat až na konec hracího pole.

Po tomto úseku následuje reflexe s kartami emocí (vysvětleno v části zpětná vazba), účastníci budou odpovídat na otázku, jaké jsou jejich dosavadní pocity z tábora.

5.6.3 Čtvrtý den – odpoledne I. a II.

V tomto úseku máme za cíl procvičení manuálních dovedností, plánování, komunikace, ale také zažití úspěchu z dokončení práce. I když se nejedná na první pohled o jednoduchý úkol, přesto je dobře realizovatelný a nabízí dobrou možnost realizace pro všechny členy týmu. Proto je důležité usměrňovat práci jednotlivých týmů, a to nejen kvůli bezpečnosti, ale také kvůli zapojení všech členů týmů do procesu práce. Tato část přibližuje olympijské vodní sporty, tentokrát se zaměřením na kanoistiku a jachting, kdy si děti primitivní formou vyzkouší konstrukci plavidla.

Pomůcky: lepidla, papíry, korky, provázky, hřebíky, kladivo, bezpečnostní brýle, rukavice, papíry, dřevo

V této části budou týmy opět soutěžit do celotáborové soutěže, tentokrát dostanou kreativní a vzdělávací úkol. Budou muset vyrobit loďku, kterou vypustíme na řece Morava. Tato část opět navazuje na vodní sporty, které jsou na olympiádě.

Na výrobu loďky budou moci použít přírodní materiály, k dispozici rozdáme lepidla, papíry, korky, provázky a hřebíky s kladivem (používání pod dohledem).

Po uplynutí časového limitu bude následovat spuštění lodí na vodu, lodě budou do vody spouštět samy týmy pod dohledem lektorů a po poučení o bezpečnosti.

Výherce bude vybrán lektory – ti budou hodnotit průběh stavění, postup, zapojení všech členů, organizaci práce, poté také budou hodnotit vzhled výtvoru a „počinání na vodě“. S těmito pravidly budou účastníci seznámeni před zahájením tvoření.

Po celém dni následuje závěrečné zhodnocení, děti by si měly vybrat jednu věc, která se jim líbila, jednu věc, která se jim naopak nelíbila a jednu věc, kterou si odnáší (schopnost, znalost, poznání). Účastníci budou sedět v kruhu a předávat si olympijský oheň (zapálená svíčka ve stojanu), rituální zakončení spolu se symbolickým předmětem spojeným s olympijskými hrami.

5.7 Pátek

Poslední den si dáváme za cíl uzavřít program tábora, provést celkovou reflexi realizovaných aktivit, her a vyjádřit pozitivní přenosy, ale i negativní vjemy a zážitky z průběhu tábora.

5.7.1 Pátek – ráno

Cílem tohoto úseku je přesun na místo, kde budou probíhat hlavní aktivity dopoledního programu

Pomůcky: kolíček

Během prvního úseku tohoto dne nás čeká přesun do Kunovského lesa, kde se budou odehrávat další dopolední aktivity, po cestě budou účastníci hrát hry pro rozptýlení. Tyto hry zároveň slouží jako usměrňovací prvek pochodového útvaru.

- **Kolík** – pochodová hra, děti si navzájem předávají kolíček na prádlo, připínají jej na část oblečení nebo batoh, kdo má kolíček na konci pochodu, musí splnit vybraný úkol. Účelem je kolíček předávat nenápadně, aby si toho dotyčný nevšiml.
- **Mašinka** – když vedoucí zahlásí „mašinka“, děti se musí shluknout k sobě a k vedoucímu, aby pochodový útvar připomínal mašinku.
- **Granát** – když vedoucí zahlásí „granát“, děti musí zvýšit rychlosť chůze, aby unikly výbuchu.
- **Brouk** – když vedoucí zahlásí „brouk“, všechny děti musí lehnout na záda a dát nohy i ruce do vzduchu. Když vedoucí zahlásí „beruška“, musí děti vytvořit skupiny po sedmi, kdo nebude ve skupince po sedmi, musí splnit úkol. Na slovo „kůrovec“ se děti musí chytnout stromu a nedotýkat se země.

5.7.2 Pátek – dopoledne

Cílem těchto aktivit je představit další netradiční sporty, které děti nemívají běžně příležitost si vyzkoušet, ale zároveň jim ukázat, jak jednoduše mohou aktivně trávit volný čas. Dále se děti učí spolupráci a zlepšují své pohybové schopnosti.

Pomůcky: ringo, branky

Poslední část získávání bodů do celotáborové soutěže. Originální verze těchto her – fotbal a golf – jsou oba v současnosti olympijské sporty.

- **Ringofotbal** – fotbal je pro děti známou hrou, proto je jim tato obměna blízká, ale díky novým podmínkám je pro ně stále novou výzvou, musí si zvyknout, že s ringem nesmí běhat, což je nutí k větší týmové spolupráci.
 - V této hře hrají 2 týmy proti sobě. Dva týmy nastoupí proti sobě, hrají s tzv. ringem (gumovým kruhem). Cílem hry je vhodit ringo do branky soupeře. Hráči nesmí s kruhem běhat, pokud ringo nedrží, mohou běhat dle potřeby po hřisti. K dosažení branky si musí spoluhráči přihrávat, tak aby se dostali k soupeřově brance a „vstřelili“ gól, druhý tým jim v tomto brání zachytáváním přihrávek a jejich blokováním. Hra se dá hrát na čas nebo do určitého počtu bodů.
- **Ringogolf** – týmová verze této hry je náročná na fyzickou kondici, průběh hry nutí děti k soutěživosti a budí týmového ducha.
 - Další týmová soutěž, kdy je cílem vhodit ringo do speciální konstrukce tak, aby tam zůstalo. Týmy začínají na stejné startovní čáře, v týmu si určí pořadí, jak půjdou za sebou. Na pokyn vedoucího mohou první v řadě hodit ringo směrem k cíli, jakmile první jedinec odhodí, vybíhá druhý člověk v řadě, který vezme ringo svého týmu a opět hodí směrem k cíli, až doběhne druhý člověk zpět na startovní čáru, může vybíhat další jedinec a tak dále, než vhodí ringo do speciální konstrukce. Důležité je zmínit, že po odhození ringa se jedinec vrací opět na začátek, až doběhne zpět, teprve potom vybíhá další. Vyhrává tým, který zvládne umístit ringo rychleji.

Po ukončení her proběhne přesun zpět do centra, na zpáteční cestě budou děti hrát stejné aktivity jako při přesunu do Kunovského lesa.

Následuje reflexe s „dělicí čárou“. Na určenou stranu půjdou hráči, kteří souhlasí, na druhou ti, kteří nesouhlasí s tvrzením lektora. Položíme jednu otázku, počkáme, než se děti rozhodnou, zda souhlasí, nebo nesouhlasí, a poté vybereme jednoho zástupce skupiny, který vysvětlí svůj důvod, proč si vybral zrovna tuto možnost. Otázky – pochopili jste pravidla, spolupracovali jste dobře, byl jeden úkon lepší než jiné?

5.7.3 Pátek – vyhlašovací ceremoniál

Za cíl je v tomto úseku vyhodnotit tábor, zhodnotit aktivity a posun dětí. Dále chceme v tomto úseku odměnit úsilí a ukázat dětem, že snaha se vyplácí a přináší odměnu.

Pomůcky: odměny

V tomto úseku proběhne závěrečné vyhodnocení celotáborové soutěže formou malého vyhlašovacího ceremoniálu, kdy dětem připravíme pódium pro vítěze a pustíme hymnu vítězů. Pro účastníky budou nachystané odměny na stole alá „švédské stoly“. První si půjdou vybrat vítězové, kteří budou mít za odměnu největší výběr, poté půjdou druzí a nakonec přijde na řadu i poslední tým z celotáborové soutěže, který bude mít nejmenší výběr, ale stále zde musí být dostatek odměn.

5.7.4 Pátek – odpoledne II.

V poslední části chceme dát prostor dětem svobodně, neformálně vyjádřit, co se jim na táboře líbilo, v čem myslí, že se posunuli a další zážitky z tábora, budeme chtít slyšet i kritické poznámky k programu a podobně. Pro upřímné zhodnocení je vhodné navodit neformální atmosféru mimo běžné prostředí tábora, kde se děti mohou cítit uvolněně a nerušeně. Zhodnocení probíhá dialogem a konverzací mezi všemi členy tábora, nejedná se o přímo řízenou reflexi, při které se někteří účastníci mohou stydět a necítit se komfortně.

Pomůcky: občerstvení

6 Závěr

Tento bakalářský projekt se věnuje organizaci příměstského táboru pro děti ve spolupráci Akropolis a Orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Cíle, které jsme si pro tento projekt stanovili, jsou na základě zpracovaných činností splnitelné. I když realizace tohoto projektu v současnosti ještě neproběhla, pevně věřím, že je projekt proveditelný s pozitivními výsledky.

Projekt je rozdělen na vícero částí – v první se věnujeme organizaci Akropolis, rozebíráme zde personální zajištění, zázemí, ale také zkušenosti s projekty a dotačními tituly. Ve druhé části se věnujeme orgánu OSPOD, kdy rozebíráme právní ukotvení a strukturu. V další části probíráme problematiku táborů, zmiňujeme typy táborů a jejich výhody a nevýhody. Na toto téma navazuje konkrétní charakteristika příměstského tábora, tento typ je totiž zvolen pro můj bakalářský projekt, je zde zmíněna důležitost realizace nebo charakteristika cílové skupiny. Navazuje kapitola, kde je vypracovaný harmonogram s táborovými aktivitami, tyto aktivity jsou rozdělené do jednotlivých dnů a úseků. Aktivity jsou navázány na naše celotáborové téma, což jsou Letní olympijské hry, kromě čistě sportovních hledisek těchto aktivit jsou zde přesahy do dalších částí výchovy. Jsem přesvědčen, že aktivity jsou vhodně zvolené tak, aby vyvážily zábavnou část a část, kdy se snažíme dětem něco předat, vychovat.

Limitem realizace projektu může být samotná spolupráce dětí na táboře, ale také návrat do rizikového prostředí, který je čeká. Návrat do takového prostředí může být složitější po prožití našich aktivit v bezpečném prostředí, protože bude působit kontrast mezi tím, na co je dítě zvyklé a co nově prožívalo.

Je nesporně důležité, aby účastníci našeho projektu mohli v nastartovaných aktivitách pokračovat i po skončení tábora. Ideální návazností jsou sportovní kroužky, ať už v centru Akropolis, nebo některém volnočasovém středisku, další možnost je navázání dětí na sportovní klub, ideální variantou může být softballový klub v Kunovicích, kde si během tábora tuto hru vyzkouší přímo v prostředí sportovního areálu.

Realizace táborů je důležitá z hlediska naplnění potřeb, které děti mají, a to pocit bezpečí, sounáležitosti, uznání a možnost seberealizace. Je podstatné dětem nabídnout širokou možnost volnočasového využití a zapracovat na pozitivním trávení času mládeže, ukázat jím výhody sportu – zažití úspěchu i vyrovnání se s neúspěchem. Aktivity tohoto projektu jsou připraveny tak, aby dětem všechny tyto emoce a zážitky nabídly a současně aby děti bavily a vtáhly je do hry. Tímto projektem máme možnost pomoci dětem, které naši pomoc potřebují,

a tento tábor jim může změnit pohled na svět. Táboroví vedoucí, kteří dětem mohou posloužit jako pozitivní vzory do života, pomůžou dětem dělat vhodnější volby do svého života. Tito lektoři mohou během jednoho týdne ukázat cestu, po které se děti dále vydají, mohou vzbudit v dětech novou vášeň pro některou ze smysluplných aktivit nebo pomocí objevit nový koníček, který děti bude bavit a naplňovat pocitem uspokojení.

7 Zdroje

- Akropolis, zs.s. (2023, July 30). *Akropolis*. Akropolis. <https://www.akropolis-uh.cz/>
- Centrum Akropolis, 2023. Výroční zpráva 2023. [pdf] Available at: <https://www.akropolis-uh.cz/cardfiles/card-15/card-4380/files/0b25266915f93e62e86b9c4f5e9df215-Akropolis-vyrocní-zprava-2022.pdf> [Accessed 24 May 2024].
- CzeCOT. (1999). Akropolis, Uherské Hradiště. [online] Dostupné z: https://www.czecot.cz/kultura/1999_akropolis-uherske-hradiste [Přístup dne 6. března 2024].
- ČECH, T. Primární drogová prevence a protidrogová výchova ve školách. In Střelec, S. (ed.) Studie z teorie a metodiky výchovy II. Brno: MU,005, s. 140-152. ISBN 80-210-3687-7.
- KALINA, K. a kol. 2003. Drogы a drogové závislosti 1: mezioborový přístup. 1. vyd. Praha: Úřad vlády, 320 s. ISBN 80-86734-05-6.
- KUDLÁČEK, Martin. *Paralympijský školní den: [manuál]*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-244-1990-9.
- HANUŠ, Radek a Lenka CHYTILOVÁ. *Zážitkově pedagogické učení*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2816-2.
- HARMACH, J. et al. (2004). Tábory a jiné zotavovací akce. Praha: IDM MŠMT.
- LYNCH, Myles L., et al. Summer camp as a force for 21st century learning: Exploring divergent thinking and activity selection in a residential camp setting. *Journal of Youth Development*, 2018, 13.1-2: 286-305.
- MACEK, Petr. *Adolescence*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2003. 143 pp. ISBN 80-7178-747-7.
- MAZAL, Ferdinand. *Hry a hrani pohledem ŠVP*. Kdo si hraje, nezlobí. Olomouc: Hanex, 2007. ISBN 978-80-85783-77-3.
- MERRYMAN, MaryBeth, et al. The effects of a summer camp experience on factors of resilience in at-risk youth. *The Open Journal of Occupational Therapy*, 2012, 1.1: 3.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2024. **Psychologie v sociální práci**. [online] Available at: <https://www.mpsv.cz/documents/20142/954010/psychologie.pdf> [Accessed 24 May 2024]
- Ministerstvo vnitra České republiky, 2024. Co je GDPR. [online] Available at: <https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/co-je-gdpr.aspx> [Accessed 24 May 2024].
- OSPOD. (2015, April 23). VOLNÁ SEKCE - Informační portál pro orgány sociálně-právní ochrany dětí. VOLNÁ SEKCE - Informační portál pro orgány sociálně-právní ochrany dětí. <https://www.ospod.cz/>
- PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.

PELÁNEK, Radek. *Příručka instruktora zážitkových akcí*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-353-6.

Profesní svaz sociálních pracovníků, 2024. Etický kodex. [pdf] Available at: <https://profesni-svaz-socialnich-pracovniku.apsscr.cz/ckfinder/userfiles/files/Etick%C3%BD%20kodex.pdf> [Accessed 24 May 2024].

Rodinné centrum Akropolis – *Katalog sociálních služeb*. (n.d.). Katalog sociálních služeb – Uherské Hradiště. <https://socialnisluzby.mesto-uh.cz/socialni-sluzba/rodinne-centrum-akropolis/>

ŠPECIÁNOVÁ, Šárka. Sociálně-právní ochrana dětí. 1. vyd. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007. ISBN 978-80-86991-27-6

Wiki.rvp.cz, 2024. Zážitková pedagogika. [online] Available at: https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/Z/Z%C3%A1%C5%BEitkov%C3%A1_pedagogika [Accessed 24 May 2024].

Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí. (1999). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359?text=Org%C3%A1n+soci%C3%A1ln%C4%9B+pr%C3%A1vn%C3%AD+organizace> [Přístup dne 6. března 2024].

Zezulová, D., 2018. Integrované pobity pro děti z pěstounských rodin. Děti patří domů, z.s. ISBN 978-80-907339-8-5.

Zpravodaj města Uherské Hradiště, (2022). Vydává: Město Uherské Hradiště, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, I

8 Seznam tabulek

Tabulka 1 – SWOT analýza Akropolis.....	strana 11
Tabulka 2 – Rozpočet.....	strana 21
Tabulka 3 – Časový harmonogram	strana 22